

ПРОФ. Д-Р МАЛЕШКО ЙОРДАНОВ (1917–1997) (БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ)

ПЛАТОН ЧУМАЧЕНКО¹, МАЛИН ИВАНОВ²

¹ *Геологически институт БАН*

² *Библиотека „Геология“, Геолого-Географски Факултет*

E-mails: platon.tchoumatchenco@gmail.com; geology_lib@gea.uni-sofia.bg

Maleshko Kanev Yordanov (15.03.1917, village Skalitsa, Yambol District – 27.04.1997, Sofia) professor, Dr. of Natural Sciences – 1949 (now PhD), working in the Sofia University in the period 1940–1983. University lectures: Historical geology and Geology of Bulgaria (1951–1983), General Geology (1953), Geological mapping (1954–1980), Regional Geology (1967–1983), Historical Geology (1969–1971), Evolution of the Continents (1968–1980).

Key words: Scientific biography, Maleshko Yordanov, geologist.

Малешко Канев Йорданов (15.03.1917 г., с. Скалица, Ямболско – 27.04.1997, София), професор, д-р по Естествените науки (1949) (приравнен към кгмн (сега – д-р) през 1956 г.), в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ 1940–1983 г. Четени курсове: Исторична геология и геология на България (1951–1983), Обща геология (1953), Геоложко картиране (1954–1980), Регионална геология (1967–1983), Исторична геология (1969–1971); в Централния институт по усъвършенстване на учителите: Еволюция на континентите (1968–1980) (по Алманах на Софийския университет, т. 2, стр. 135–136).

УВОД

След кончината на проф. Малешко Йорданов, неговите наследници са предали архивата му в Научния архив на Националния Музей „Земята и хората“, в раздела Лични архиви, където се съхранява с индекс МЙр, сканирана и достъпна за работа. В нея се съдържат следните документи, наречени от автора им: 1. „Бележки за някои моменти от живота на катедра Геология/Динамична и исторична геология“ със сигнатура НМЗХ – Научен архив, МЙр 02/12.08.2014; 2. „Учебна, научна и изследователска продукция на М. Йорданов“ – МЙр, 010/13.08.2014; 3. „Списък с трудовете на проф. М. Йорданов, кгмн“ – МЙр 011/13.08.2014, както и „Автобиография на проф. Малешко Йорданов, кандидат на геолого-минералогическите науки, професор в катедрата по Динамична и исторична геология при Геолого-географския факултет на Софийския университет „Кл.Охридски“, подписана лично на 30 април 1976 г. (фиг. 1). Тези документи, както и факсимилета на Дипломата му за Доктор по естествени науки и Удостоверението му за приравняване към кгмн, бяха използвани за възстановяване и допълване на биографията му.

БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Малешко Канев Йорданов (фиг. 2) е роден е на 15 март 1917 г в с. Скалица (бивше Каяджък), община Тунджа, област Ямбол. Произхожда от многобройно

А Н Т О Б И О Г Р А Ф И Я

на МАЛЕШКО КАНЕВ ЙОРДАНОВ – кандидат на геолого-минералогическите науки, професор в катедрата по динамична и исторична геология при Геолого-географския факултет на Софийския университет "Кл.Охридски".

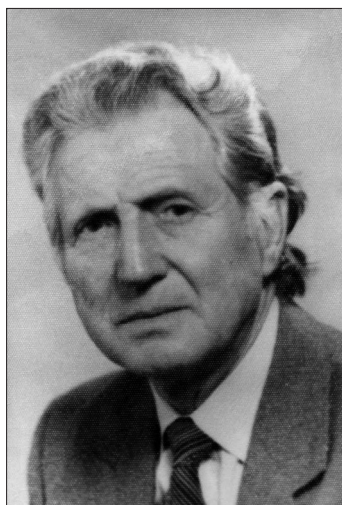
Роден съм на 15 март 1917 г в с.Скалица Ямболско.Произхождам от земеделско семейство.Гимназия завърших в Ямбол през 1935 г.През 1935 завърших Естествена история в Софийския университет и веднага постъпих на специализация по геология.През юни 1940 г бях назначен за асистент при катедрата по Геология и палеонтология.През 1941,42 и 43 година съм войник,след което продължих асистентството си в университета.В казанката мата не ме взеха в школата за запасни офицери,защото ме смятаха за коммунист.Учествувах в двете фази на Отечествената война като санитар.Бях произведен санитарен старшина в Унгария.При едно обкръжение взех инициативата за предотвратяването на бунт сред войниците.Бяха ми връчени два медала,единият от които лично от помощник командира.

През 1946 г напуснах университета по собствено желание,тъй като някои от колегите ми са държаха много лошо с мен поради "страшния" ми произход.Бях 6 месеца общ работник в София.През м.юни ме поканиха на ново да стана асистент.За назначаването ми се изискваше тогава Обществен доклад.Деканът на факултета – проф.Даки Йорданов/сега академик/ми каза аз сам да си напиша бележката,а той ще я подпише без да я чете.Така и стана.Същият ме упрекна,че съм напуснал без да се посъветвам с него.Той ме познаваше от 1935 г като негов студент,а познаваше и семейството ми в село.

Като ученик в VI кл в гимназията станах анархист.Длишехме заедно комунистите позиви с индиго и ги разпространявахме.Бях изключен от гимназията и за това.С легионерите бяхме върли врагове.Възмутен съм,че един мой "доброжелател" е дал сведение за мен,че съм бил "активен легионер".В университета се отказах от анархизма и дружах все с комунистите.За поведението ми като студент и за редовното ми участие във всички организирани стачки може да даде сведение състудентката ми Стефка Сърбова –ст.научен сътрудник,ул.Адалберт Антонов 13.За поведението ми като ученик може да даде сведение Димитър Момчилов,Ямбол,ул.Гр.Игнатиев 68,вх,Б,ап.46.Двамата брата на последния бяха партизани.Единият

Фиг. 1. Начална страница на ръчно подписаната Автобиография на Малешко Канев Йорданов
Fig. 1. The first page of the Autobiography of Maleshko Kanev Yordanov, personally signed by him.

земеделско семейство. Има трима братя и четири сестри. Майка му е починала през 1973 г. на 88 години (фиг. 3). През целия си живот проф. М. Йорданов е поддържал тесни връзки с семейството си в Ямбол и е участвал в неговия живот (фиг. 4).

Фиг. 2. Проф. д-р Малешко Йорданов (1917–1997)
Fig. 2. Prof. Maleshko Kanev Yordanov (1917–1997)

Фиг. 3. Майката (в средата) и семейство Йорданови – Ямбол, 1950е години; заден ред отляво – Маргарита Йорданова, Малешко Йорданов
Fig. 3. His mother (in the center) and the family Yordanov – Yambol, the 1950-es; at the rear row – Margarita Yordanova and Maleshko Yordanov

С баща му се е случило голямо нещастие на 20 април 1944 г. При акция на партизаните в тяхното село той е излязъл извън къщата и един партизанин от друго село, който не го е познавал, го застрелял. Не е имало никакво на-

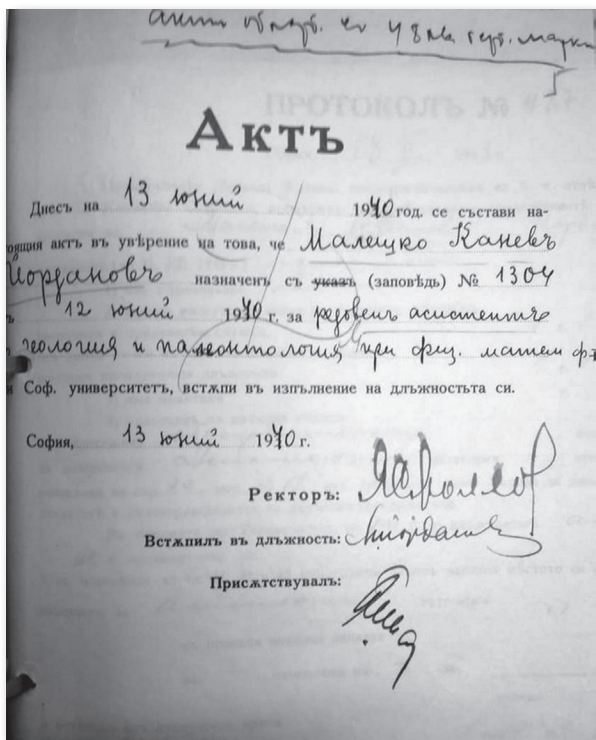

Фиг. 4. Семейен празник в Ямбол – 1950 г.
Fig. 4. Familial feast in Yambol – 1950

реждане баща му да бъде ликвидиран като враг на народа. Дълго време след 9.09.1944 г. обстоятелствата около неговата смърт са били премълчавани и те, осемте синове и дъщери на убития Кано Йорданов и неговата съпруга, меко казано, са имали безброй неприятности. Това е един типичен пример за правосъдие от онова време – вместо да се разследват обстоятелствата, при които е бил убит баща му и виновният да бъде наказан според закона за деянието, то само фактът, че баща му е бил убит от партизанин е бил достатъчен да бъде хвърлено петно върху него и цялото му семейство – семейство на ликвидиран от партизаните – те са убивали само враговете на народа, ерго и то е било семейство на враг на народа! Много по-късно, през февруари 1972, преди заминаване на Малешко Йорданов за Куба, този въпрос е бил изяснен и един „другар“ от комисията при МВР, който бил натоварен да му съобщи окончателното становище на тази комисия, му заявил: „Съжаляваме, че 28 години сте бил измъчван напразно. Добре е, че все пак през това време сте станали доцент и професор. Сега вече имате „зелена улица“ да ходите където искате“. В своята автобиография, Малешко Йорданов дава адресите на хора, които са го познавали отлично по време на ученето в гимназията и в университета, и които могат да засвидетелстват за верността на данните в неговата Автобиография. Гимназиалното си образование Малешко Йорданов завършва през 1935 г. в Ямбол. Като ученик в VI (по сегашному X) клас е станал анархист. През 1939 г.

е завършил Естествена история във Физико-математическия факултет на Софийския университет, а през юни 1940 г. е бил назначен за редовен асистент при катедрата по Палеонтология и геология на университета (фиг. 5).

През 1941, 1942 и 1943 година е отбил редовната си военна служба, след което се е върнал отново като асистент в университета. След 9.09.1944 г. е бил мобилизиран и е участвал в двете фази на Отечествената война, като в Унгария е бил произведен санитарен старшина. За военната си служба е бил отличен с два ордена. След завръщането от фронта продължава да работи като асистент в университета, но през 1946 г. е напуснал асистентството по свое собствено желание, тъй като някои от колегите му са се държали много зле с него поради „страшния“ му произход – син на ликвидирани партизани баща! В течение на 6 месеца е работил като общ работник в София. През месец юни 1946 г. проф. Стефан Бончев и Еким Бончев са го поканили да стане отново асистент, но затова е била необходима „Бележка от ОФ“. Деканът на факултета тогава – проф. Даки Йорданов – ботаник, уважаван много от страна на управляващите тогава, го е поканил при себе си и му се е скарал, че е напуснал университета

Фиг. 5. Акт за встъпване в длъжност „Редовен Асистент“
Fig. 5. Document for appointment to the post of “Regular Assistant”

без да му се обади. Наредил му сам да си напише „Бележка-характеристика“, а той ще я подпише без да я чете. Така и станало! Проф. Даки Йорданов го е познавал от 1935 г. като негов студент, а е познавал и неговото семейство. Като асистент в университета преди 9.09.1944 г. Йорданов бил уважаван много от „прогресивните“ студенти, с които и често дружал. Малешко Йорданов разказва, че един студент го настигнал в коридора и го посъветвал да не се застоява и да дава обяснения на студентите от задните маси, понеже те са били комунисти. Малешко Йорданов му отговорил, че за него всички са равни, щом са дошли да се учат в университета. Веднага след това той е предупредил тези студенти чрез колежката Олга Дряновска, която по-късно е станала преподавател по генетика в университета. Същият студент доносчик, след 9.09.1944 г. е станал член на Партията, а по-късно, и професор по геология в университета. Той бил причината М. Йорданов да напусне за 6 месеца работата си в университета.

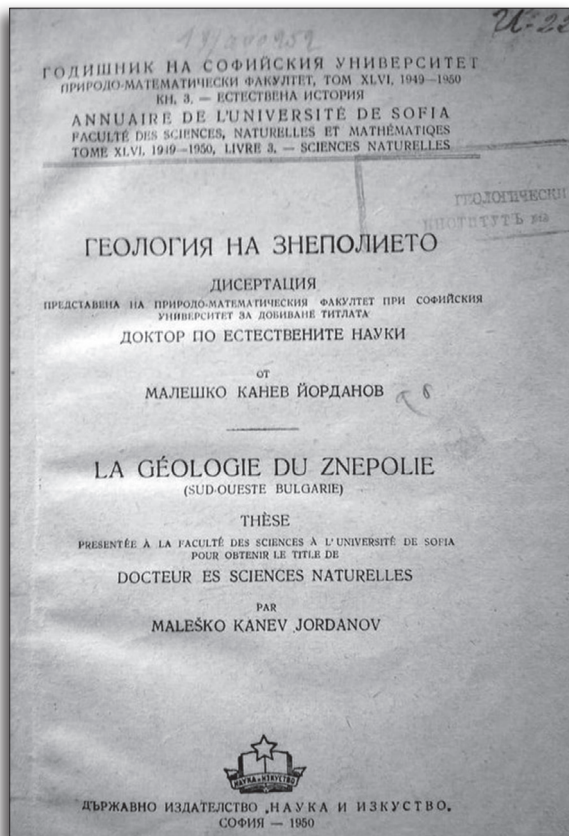
От 1946 до 1953 г. М. Йорданов е бил включван редовно в колективи за проучването на обекти от производствените ведомства. През 1946 е участвал в проучването на язовир Таш Боаз, по-късно преименуван на „В. Коларов“. Били са повикани спешно (стената му се строела без да има геоложки проучвания!). Групата се състояла от Еким Бончев, Е. Белмустаков и М. Йорданов. Следващото лято били взети и студенти-естественици един курс (45 души) и асистента Златко Бонев. Проучванията завършили през 1948 г. с положителен отговор от страна на проучвателите (Бончев Е., Белмустаков, Йорданов 1949а²). При откриването на язовира Е. Бончев е бил награден с ордена „Червено знаме“, а Белмустаков и Йорданов – с „Народен орден на труда“ – сребърен. През ноември 1946 година проф. Стефан Бончев е поискал от катедрата и му е било разрешено М. Йорданов да го придружава при екскурзирането му при с. Бов и връх Издремец. През 1947 г. Е. Бончев, Е. Белмустаков и М. Йорданов са извършвали геоложки проучвания в Свогенския въгленосен басейн, които са завършили с депозиране на геоложки отчет (Бончев и др., 1947²). През 1949 г. Йорданов е проучвал язовир Батак, като за този язовир той е дал положителен доклад, т.е. че може да се строи, въпреки че делегация от Батак, начело с кмета са го увещавали да даде отрицателен доклад, за да се запазели ливадите на Баташкото блато. На студентска практика при проучването на язовир Батак с Йорданов са били и няколко студенти, между които Наталия Димитрова (випуск 1950-1951- Московска 1997) и Мария Желязкова (студентка в Московския университет, която била пращана да си проведе практиката в България).

През 1950, след проучването на язовир Батак, Йорданов се прехвърля също по р. Въча, където е работил по изучаването геологията на язовирите Михалково и Цанков камък (Бончев и др. 1950а²), а заедно с Белмустаков и околностите на Девин и Беденските бани (Бончев и др. 1950б²). Общото ръководство е било на Еким Бончев. Правели са изследвания и към Доспат. През тези години М. Йорданов е участвувал и в изучаване на геологията на северните склонове на Централните Родопи между Асеновград и с. Црънча, в резултат на което участва в написването на статията за Севернородопския навлак

(Бончев и др. 1951). Стажанти с тях са били Д. Минчев, Стоян Трашлиев и още няколко (випуск 1952 – Московска 1997).

През тези години на изучаване на геологията на родопските язовири, се отделяло време през есенните дни и за теренните работи по линия на докторските теми. М. Йорданов е издържал надлежните изпити с успех на 30 юни 1949 г., защитил докторската си дисертация по естествени науки, за което е получил диплома за Доктор по естествените науки № 109, издадена в София на 8 декември 1952 г. и подписана от Ректора на университета и от Декана на Природо-математическия факултет (фиг. 6). Той публикува и материала по своята докторска работа „Геология на Знеполието (Йорданов 1950) (фиг.7). В това време Йорданов е проучил и Черногорieto, Брезнишко (Йорданов 1951).

Двамата с Белмустаков са имали много занятия – по 25–30 часа седмично. Курсовете тогава са били много големи – агрономи – към 500 души, лесовъди,

Фиг. 6. Диплома за получаване на научната степен „Доктор по естествените науки“
Fig. 6. Diploma for receiving the scientific degree “Doctor of natural sciences”

Фиг. 7. Заглавна страница на дисертацията за добиване титлата „Доктор по естествените науки“
Fig. 7. Title page of the theses for obtaining the degree “Doctor of natural sciences”

географи – също към 500 души, биолози и естественици. През тази година М. Йорданов започва да води упражненията по камерална обработка на събраните от терена материали. Тези упражнения са били предвестник на практическите занятия по геоложкото картиране, който курс Йорданов започва да чете по-късно.

През 1951 Малешко Йорданов става преподавател и е включен в проучването на Тетевенския Предбалкан за фосфорсъдържащи скали. В групата са участвали и Еким Бончев, Петко Мандев, Йорданка Минчева (Бончев и др. 1951^a). С тях са били и стажантите Д. Минчев, Ст. Трашлиев (випуск 1952 – Московска 1997), както и Юлия Карагюлева, Емилия Коюмджиева, Александра Гаврилиус, Здравка Дачева (випуск 1953 – Московска 1997) и др. Същата година М. Йорданов и Хр. Спасов проучват и юрата при с. Стража, Преславската планина. Установяват калов, който не е бил известен дотогава там. Това бе второто находище след това при Орещец. Описват за първи път у нас наличието на *Nesticoceras* и. Статията, съдържаща резултатите от проучване е публикувана по-късно (Йорданов, Спасов 1955). Намерили са и нефтопроявления на повърхността в титонските варовици, което е заинтересувало Петухов и др. специалисти от Съветската комплексна експедиция и те възлагат на М. Йорданов да посочи места за сондажи. Един от тях е дал минералната вода при р. Враня, където се появи по-късно Търговищкия курорт. В статията си (Йорданов, Спасов 1955) авторите изказват мнението, че малкото разкритие на юрски скали в един от недълбоките проломи в Преславската планина е

излязло вследствие на диапиризъм. Както е известно, пише М. Йорданов в манускрипта „по-късно се установи, че цялата Преславска антиклинала, а също и Омуртажката са диапирни“.

Същата година Йорданов започва да чете лекции по Обща геология, Исторична геология и Геология на България на студенти биолози.

През 1952, група с научен ръководител проф. Еким Бончев проучват западната част на Твърдишка Стара планина (Балканбас). Началник на производствения отряд бил Ст. Зафиров. Геолози – Белмустаков, Йорданов, Илия Кънчев, Д. Минчев, Юлия Карагюлева, Емилия Коюмджиева, Александра Гаврилуис. Стажанти: Иво Сапунов, Янаки Тенчов, Стефан Стойков, Стефан Стефанов, Маргарита Кехайова (от випуск 1954 – Московска 1997) и много други, като е депозиран и геоложки отчет за извършена дейност (Бончев и др. 1952^а). Източната част се е изследвала успоредно от група с ръководител проф. В. Цанков.

На следващата 1953 г. група геолози, в която е включен и М. Йорданов, изучават геологията на Североизточна България с оглед на търсене на структури за нефт и газ. Научен ръководител отново е бил проф. Еким Бончев, а началник на производствения отряд Георги Чешитев. Геолози: Е. Белмустаков, Ю. Карагюлева, М. Йорданов, няколко млади геолози като Мария Даскалова (випуск 1952 – Московска 1997) и др. Стажанти по тази задача са били: Иво Сапунов, Сава Савов, Стефан Стефанов (випуск 1954 – Московска 1997), Тодор Николов, Васил Костадинов, Милчо Ганев, Николай Цонев (випуск 1955 – Московска 1997) и още няколко души.

Едновременно с картировката на тази огромна област – между Дунав, Янтра, Черно море и Източния Балкан бе проведена от Йорданов и учебната практика с два курса студенти, редовния трети курс геолози (випуск 1955 – Московска 1997) и т.н. курс на картировачи (30 души студенти и завършили географи, които за две години през 1955 г. са направени геолози). Курсов ръководител на този курс е бил Малешко Йорданов. От този курс са геолозите Коста Овчаров, Евгени Динков, Йоанна Каменова, Йоанна Богданова, Катя Зидарова, Христо Чемберски, Кирил Лазаров (Брънкин), и др. (випуск 1954–1955 – Московска 1997). Малешко Йорданов започва да чете курс по Геолошко картиране.

През 1954 г. Йорданов проучва западната част на Котленската планина. С него за един месец бе и новоназначения асистент Ст. Стойков, както и стажантките Фани Шишкова и Дешка Бакалова (випуск 1956 – Московска 1997). Тогава при с. Кипилово Йорданов установи гравитачно паднали грамадни и по-малки блокове от мастрихтски варовици вследствие на Върбишката дислокация (разлом), която също така се установи и нарече от М. Йорданов. Тези блокове се даваха дотогава от Бакалов за клипи. Така всъщност се установиха гравиталити или олистостроми, както бяха наименувани по-късно. Те са включени в седиментите (конгломерати) на лютеса. По-късно тези конгломерати се приемат за горноеоценски.

Същата година за пръв път започна да се провежда учебната практика по геолошко картиране в Лозенската планина от М. Йорданов (с випуск 1957 – Московска 1997), където се провежда до 1961 г.

През 1955 г. М. Йорданов продължи проучването на Котленската планина със стажантите Г. Панов, Асен Голев и Росица Кълвачева (випуск 1957 – Московска 1997). Освен практиката по геоложко картиране Йорданов участва и в практиката по Геология на България, която дълги години води и сам поради голямата заетост на проф. Е. Бончев.

През 1955 г. към Катедрата по геология се обявява конкурс за доцент по тектоника, на който подава документи М. Йорданов. Решаващият рецензент за този конкурс е проф. Е. Бончев. По това време е съществувала традиция геолозите от старото поколение: Еким Бончев, Васил Цанков, Георги Атанасов, Малешко Йорданов, Емил Белмустаков и други всяка вечер да се събират в кабинета на Еким Бончев и да играят белот. Редко и някой от по-младите, като Стойчо Бресковски, е участвал в тези игри за отпускане. Така всяка вечер М. Йорданов е бил в компанията на Е. Бончев, но той нито веднъж не е споменал за своето мнение по конкурса и затова М. Йорданов е бил спокоен за резултата. При избора, обаче станало ясно мнението на Е. Бончев, че трудовете, с които се е явил М. Йорданов, не отговарят на темата на конкурса – те не са от областта на тектониката, а са от областта на регионалната геология и затова проф. Е. Бончев не предлага М. Йорданов да бъде избран за доцент по тектоника. Тогава сред геолозите е витаело мнението, че регионалната геология е не до-там научна област. Това е било един „студен душ“ за М. Йорданов.

През тази година излиза от печат колективната статия (с участието на М. Йорданов) върху една особеност на тектониката на Твърдишка Стара планина (Бончев и др. 1955).

В 1956 г. М. Йорданов е съавтор на първото издание на учебника „Исторична геология и геология на България“ заедно с С. Бошев и С. Зафиров (Бошев и др. 1956), като в него М. Йорданов е автор на раздела за геологията на България. През 1956 г. Йорданов проучваше Есканската област на Еленския Предбалкан със стажантите Цанко Цанков, Братислав Талев и Елена (випуск 1958 – Московска 1997) – съпругата на Бр. Талев. Тогава бе установен Есканския гън-ков навлак, който дотогава не бе известен.

През 1957 г., в отговор на гостеприемството оказано през 1956 г. от българските колеги на геолози от Източна Германия, водени от немския геолог от руски произход акад. Сергей Бубнов, те канят на конгреса на немското геоложко дружество група български геолози в състав: Страшимир Димитров, Еким Бончев, Емил Белмустаков, Елена Димитрова, Росен Иванов, Иво Сапунов и Малешко Йорданов. Гостуването е било на разноски на немското геоложко дружество (след връщане на групата от Германия, сред колегите се носеха слухове, че в Германия Еким Бончев постоянно правил забележки на колегите и предимно на М. Йорданов да не си разкопчават шлиферите, да си оправят вратовръзките и да не развалят външния вид на групата с немарливо отнасяне към облеклото си!).

През същата тази 1957 г. Катедрата по Геология обявява нов конкурс – вече не по тектоника, а по регионална геология, на който участва отново Малешко Йорданов. Изборът на доцент ставаше в края на м. септември 1957 г., когато

студентите от I до III курс геология, заедно с някои от по-младите преподаватели като М. Йорданов, Д. Минчев, Грета Ешкенази бяха на първата студентска селскостопанска бригада в гр. Сандански – по силажиране на царевичака за храна на добитъка. М. Йорданов, въпреки че бе най-старият от всички, работеше и той на смени при вършачката, която смилаше зелената маса за силаж и, разбира се и той спеше на земята в училището на гр. Сандански, а по-късно, за да се освободят класните стаи за учениците, и на пода на Ловния дом над града, където се пренесоха бригадирите. Там дойде вестта, че Факултетният съвет е избрал кгмн Малешко Йорданов за доцент по регионална геология. Това бе голямо облекчение, както за преподавателите, така и за нас – студентите, понеже чувствахме на какво голямо психическо напрежение е подложен любимия ни преподавател, който ни е водил из цяла България.

През 1957 г., по молба на М. Йорданов, неговата докторска дисертация е била преоценена и приравнена към дисертация за кандидат на геолого-минералогическите науки. Това е ставало по собствена молба на докторите, получили тази степен по „стария“ закон – от Софийския университет (фиг. 8). Някои от „докторите“ не са получили такова преоценяване поради не подаване на молба (Ем. Белмустаков, Ант. Атанасов), а на други не им са били уважени молбите поради липса тогава на други научни трудове освен докторската работа.

Фиг. 8. Удостоверение за приравняване на научната степен доктор по естествените науки с кандидат на геолого-минералогическите науки

Fig. 8. Certificate for equal status of the degrees “Doctor of natural sciences” with Candidate of geologic-mineralogical sciences (PhD)

Преоценяването е ставало от Факултетният съвет с нови рецензии, разискване, с тайно гласуване и утвърждаване от Висшата Атестационна Комисия (ВАК) към Министерството на Просветата и културата. Разбира се, при това приравняване получилият степента „кандидат на науките“ получавал и допълнителни пари към заплатата си!

През същата година М. Йорданов е командирован заедно с двама инженери в Северна България за проучване на микроязовири. Той е приготвил и предал 7 отделни доклада за тези проучвания (за съжаление не разполагаме с техните данни).

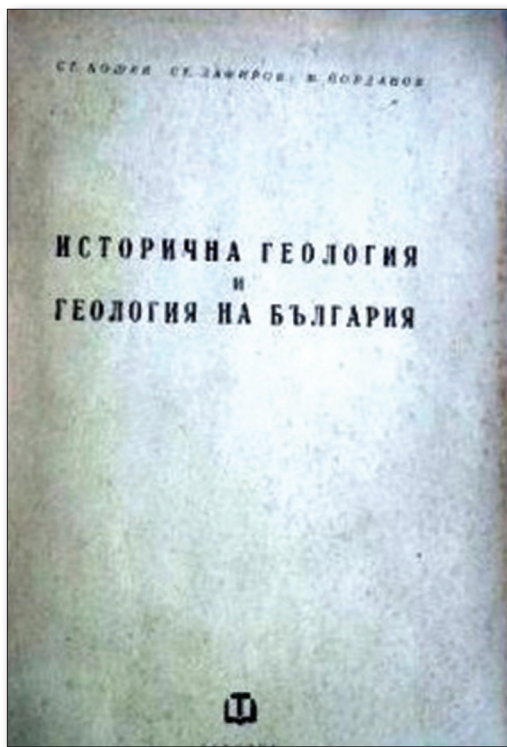
Отново през 1957 г. излиза от печат учебникът „Въведение в геологията“ (Белмустаков и др. 1957), съавтор на който е и М. Йорданов с написване на разделите Геотектоника, както и на Геоложкото действие на леда. Доц. М. Йорданов обобщава и своите данни върху геологията на западната част на Котленската планина (Йорданов 1957а); пише и статия върху конвергентността на тектонските структури в Лозенската планина (Йорданов 1957 б). Той е съавтор и на статията на Е. Бончев и др. (1957) в която се разглеждат главните линии в геоложкия строеж на Предбалкана между долината на р. Янтра и Черно море.

На следващата 1958 г. доц. М. Йорданов е провел допълнително проучване в Лозенската планина заедно с четири стажантки – Магда Алексиева, Люляна Георгиева, Людмила Михайлова и Елена Асенова Стоянова (випуск 1960 – Московска 1997).

През 1959 г. доц. М. Йорданов е назначен за научен ръководител на картировачен отряд №6 с началник Николай Попов, който е проучвал Врачанския Предбалкан и Врачанската верига. Дипломант е Стилиян Московски (випуск 1960 – Московска 1997) с научен ръководител М. Йорданов. В доклада на отряда за Врачанския Предбалкан Йорданов написва главите „Тектоника“ и „Полезни изкопаеми“. В последната глава той предлага места за сондиране за нефт и газ. Въз основа на това, е изпратен от Комитета по геология (чрез д-р Антон Атанасов) да зададе един сондаж от посочените от него в доклада. На 9 май 1961 г. М. Йорданов, заедно с Коста Овчаров (Директор на Михайловградското предприятие за търсене на нефт и газ), Христо Чемберски (от НИГИ), и един инженер, ръководител на сондажните бригади, отиват във Врачанския Предбалкан. М. Йорданов задава сондажа при с. Чирен. Този сондаж даде първият земен газ. По този начин бе открито газовото находище при с. Чирен, Врачанско. Йорданов публикува заедно с колегите от отряда Г. Мандов, Н. Попов и Сл. Недялкова предварителните бележки за геоложкия строеж на средната част от Врачанската верига (Йорданов и др. 1959), като установяват за пръв път, че Врачанската верига се състои от една грамадна антиклинална структура, която те наименуват „Згуриградска“. Тогава бе установено, че Плакалнишката дислокация на Ст. Бончев, е един прекрасен северовергентен възсед. Установен бе и Врачанския възсед пред Врачанската верига, както и още много възсед и отсед. За пръв път се установи и разлома, който отсича варовиковата маса от запад (при манастира Св. Иван). През тази година

излезна и статията на Йорданов (1959) в която той написва предварителни бележки върху тектониката на Есканската област от Централна Стара планина, резултат от проучванията му през последните години.

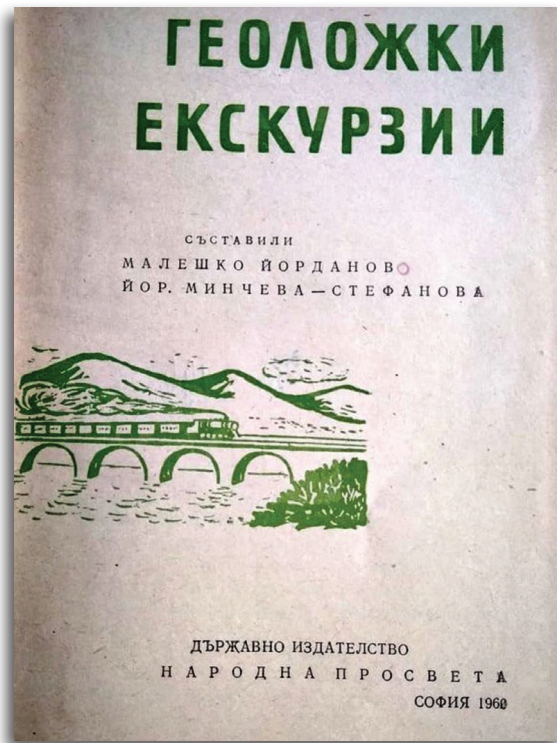
През 1960г. доц. М. Йорданов е бил за 25 дни на обмен на опит в Германската Демократична република (ГДР). Той става и научен ръководител на картировачен отряд № 1 с началник Боян Връблянски в Берковския антиклинорий, западно от Врачанската верига. Там той установи за пръв път голямото отседно нарушение източно от вр. Непирча, образувано при навличането на Старопланинската челна ивица на изток. На терена бе със своя син Борко, когато „подготвяше“ за бъдещ геолог. Издателството „Наука и изкуство“ публикува второто преработено издание на учебника по Исторична геология и геология на България, автори Бошев и др.(1960), в който М. Йорданов пише подобрен текст на раздела за геологията на България (фиг. 9). През тази година Йорданов и Минчева (1960) пуствана от печат, богато илюстрираната научно-популярната брошура „Геоложки екскурзии“ – много добре посрещната не

Фиг. 9. Титулна страница на книгата „Геоложки екскурзии“
Fig. 9. Title page of the book “Geological excursions”

само от масовия читател, който няма задълбочени геоложки познания, но и от специалистите (фиг. 10). В тази книжка М. Йорданов е автор на 10 отделни статии, засягащи предимно разкрития със седиментни скали. М. Йорданов и В. Ялъмова (1960) пишат статия в „Учителско дело“ върху еволюцията на континентите.

През 1961 г. доц. М. Йорданов е привлечен като научен ръководител на картировачен отряд с началник Кирил Илиев, който работеше в западните отдели на Берковския антиклинорий. През есента на тази година колектив съставен от М. Йорданов с нефтените геолози П. Даракчиев и А. Атанасов изнасят на конгреса на КБГА в Букурещ доклад върху главните черти на тектоническия строеж на Североизточна България, който е публикуван две години по-късно (Йорданов и др. 1963). През лятото на същата година М. Йорданов е назначен по съвместителство в НИГИ към Комитета по геология (с директор акад. Й. Йовчев) на мястото на внезапно починалия проф. Д. Яранов. Йорданов там беше ръководител на секция „Тектоника“ и един от зам. гл. ред. на започнатата тектонска карта на България в М 1:200 000. Колективът, който съста-

Фиг. 10. Исторична геология и геология на България
Fig. 10. Historical geology and geology of Bulgaria

ви картата се състоеше от около 20 души от Комитета по геология, НИГИ и един от университета – М. Йорданов. Картата беше готова през 1965 г. за VII конгрес на Карпато-Балканската геологическа асоциация, който се състоя в София. Обяснителният текст „Тектонски строеж на България“ излезна по-късно – през 1971 г. Съвместителството на М. Йорданов продължи до сливането на НИГИ с ГИ БАН. Тъй като секция „Тектоника“ на обединения институт бе по-редно да бъде ръководена от акад. проф. Еким Бончев, ръководител на секция „Тектоника“ на Геологическия институт при БАН, то съвместителството на М. Йорданов стана безпредметно и то приключи. По време на съвместителството М. Йорданов беше включен и в Редакционната колегия на Известията на НИГИ. На новия обединен геологически институт директор стана проф. Г. Атанасов.

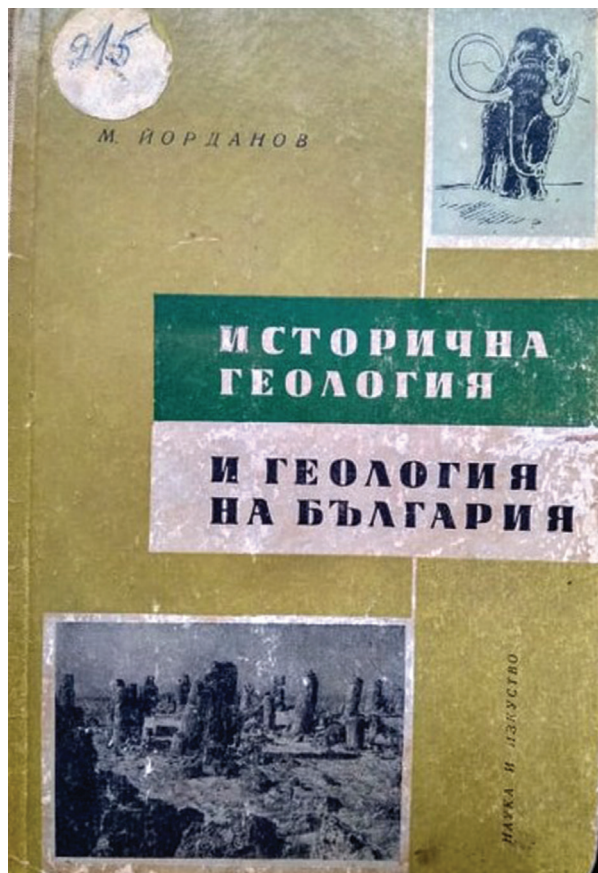
На 9 май 1961 г. М. Йорданов зададе първия сондаж при с. Чирен, Врачанско, който даде земен газ, за което беше писано по-горе.

През същата 1961 г., в резултат от досегашната картировка на отряд № 6, под ръководството на доц. М. Йорданов излизат от печат 2 статии: Върху тектониката на Врачанската верига, в колектив с Н. Попов, Г. Мандов и Сл. Недялкова (Йорданов и др. 1961а), както и статията върху геологията на Предбалкана между р. Огоста и Веслец, в авторския колектив, освен тези геолози влизат и М. Бецов и М. Христанова (Йорданов и др. 1961б).

През 1962 г. излиза от печат самостоятелния учебник на М. Йорданов „Исторична геология и Геология на България“ (фиг. 11), който стана причина географите да предложат да не се чете вече големия курс по Исторична геология и след това големия курс по Геология на България, които студентите географи слушаха заедно със студентите геолози при проф. Еким Бончев, а да се чете от М. Йорданов обединен курс по Исторична геология и Геология на България. Това се възприе от катедрата и продължи дълги години, докато същия курс се пое от по-младите колеги – Н. Йолкичев, Г. Мандов и Ст. Стойков.

Излиза от печат и статията върху геологията на Предбалкана между Огоста и Веслец (Йорданов и др. 1962) резултат от геоложкото картиране на отряда с ръководител Н. Попов. През същата година доц. М. Йорданов екскурзира и прави ревизиони маршрути през страната с различни участници в колектива за съставяне на тектонската карта при НИГИ. През тази година, заедно с физикогеографа М. Гловня (Гловня, Йорданов 1962) пишат научно-популярното Ръководство за физикогеографски и геологически наблюдения по време на походи и пътешествия.

Работата по съставянето на тектонската карта на България в М 1:200 000 с теренни ревизии продължава и през следващата 1963 г. За консултации по картата са поканени от акад. Й. Йовчев съветските тектоници: А.А. Богданов, М.В. Муратов, В.Е. Хайн и В.Л. Славин. С голяма група от колектива по съставяне на картата посочените тектоници са направили редица маршрути през България. Те одобряват методите по съставяне на картата и тектонското райониране на България, но се противопоставят на сложените в легендата „олисто-стромии и олистолити“ и българските геолози са принуден да ги махнат, което М. Йорданов винаги е смятал, че е било един голям пропуск.

Фиг. 11. Корица на книгата „Исторична геология и геология на България“ – автор М. Йорданов
Fig. 11. Cover of the book of M. Yordanov “Historical geology and geology of Bulgaria”

През 1964 г. Катедрата по геология на Геолого-географския факултет на Софийския университет е преименувана в Катедра по динамична и исторична геология. През тази година е направено проучване на Задбалканския дълбочинен разлом между с. Мъглиж и Югославската граница от М. Йорданов съвместно с Д. Чунев, Иван Станев. Те прекарват този разлом по южния ръб на Стара планина от с. Стъргел на запад, противно на мнението на проф. Ек. Бончев, който от Стъргел го прекарва тогава през Витиня и по Видличката дислокация на Стефан Бончев. По такъв начин Еким Бончев отнася Свогенската антиклинала към Средногорската структурна зона, докато те (споменатият колектив от трима души) отнасят тази структура към Старопланинската структурна зона. Докладът им по този въпрос е изнесен на поредния VII конгрес на КБГА в София през 1965 г., когато е публикуван в материалите на конгреса

(Йорданов и др. 1965). Също в резултат от ревизионите маршрути във връзка с тектонската карта М. Йорданов съвместно с Н. Попов и С. Савов публикуват своите наблюдения върху границата плиоцен/плейстоцен в Бургаско (Попов и др. 1964).

През 1965 г. продължава работата по привършването на тектонската карта и бе съставена, макар и не в окончателен вид, обяснителната записка к нея. Въз основа на нея бе написан един том под авторството на акад. Йовчо Йовчев, който е раздаден на чуждестранните участници в конгреса на КБГА през тази година. На този конгрес М. Йорданов бе водач на клон от групите по маршрута: София, Искърския пролом, Михайловград, Белградчик, Видин. И после на южния клон на екскурзиите заедно с проф. Цоню Димитров, с маршрут: София, Панагюрище, Пловдив, Сливен, Карнобат, Българово, Бургас, Варна. М. Йорданов публикува обяснението на точката „Мадара“ (Йорданов 1965), а участва и в общия текст за обяснението за Преславската антиклинала (Мандев и др. 1965), включени в Пътеводителя на конгресната екскурзия на КБГА през 1965 г. На северния клон главен водач бе проф. Еким Бончев. През тази година М. Йорданов (1965) публикува научно-популярната статия за Чарлз Ляел в сп. Природа и знание. На следващата 1966 г. авторски колектив, в който участва и М. Йорданов (Атанасов и др. 1966) публикуват в съветското списание „Геотектоника“ принципите и методите, които са спазвали при съставяне и изготвянето на съдържанието на тектонската карта на България в мащаб 1:200 000. Публикувана е и статията на М. Йорданов (1966) върху тектониката на Лозенската планина, в която са обобщени всички налични досега данни. Излиза от печат и учебника „Геология“ на Цеко Цеков, М. Йорданов и Еким Бончев (Цеков и др. 1966) в който общата геология е написана от Цеков, историчната геология, стратиграфията на България и палеонтологжката част от М. Йорданов и тектониката на България – от Бончев.

М. Йорданов е бил на обмен на опит в ГДР за 25 дни, а също е бил командирован във Варна за обобщаване на наличните повърхностни и сондажни данни за написване заедно с Петър Даракчиев и Антон Атанасов на труд за геологията и тектониката на С.И. България, който да бъде полезен при разгръщане на търсещите работи за нефт и газ в тази част на страната.

От 1967 г. доц. М. Йорданов започна да чете курса по Регионална геология на континентите (за пръв път в България). По негово предложение Емил Белмустаков се връща от Геологическия институт при БАН в Университета. Целта на това предложение е, след пенсионирането на проф. Еким Бончев, Белмустаков да стане ръководител на катедрата, което и става през 1972 г.

През 1968 г. в Прага, Чехословакия, се провежда 23 Световен геоложки конгрес. Тогава бяха и особените събития в Чехословакия, вследствие на които конгресът не довърши своята работа докрай. На конгреса от страна на Катедрата по динамична и исторична геология участваха проф. Еким Бончев, проф. Емил Белмустаков и доцент М. Йорданов. През пролетта М. Йорданов и Ст. Московски проведоха учебната практика по Обща геология в Искърския пролом. Същата година М. Йорданов е избран за професор по регионална гео-

логия. Той участва в експертна комисия за стената на язовир „Михайловград“ заедно с Христо Антонов и Боян Каменов. След това, по предложение на комисията, М. Йорданов и Ст. Московски правят тектонски проучвания в околностите на стената. По-голямо участие в тези проучвания има Ст. Московски. Заедно с Хр. Спасов М. Йорданов публикува бележки за Пенкъовския навлак в Краището (Spasov, Jordanov 1968), като Йорданов прави в тази статия тектонската характеристика на навлага.

През 1969 г. проф. М. Йорданов е на собствени разноски в СССР. Той участвува и в учебната практика на съветски студенти в Крим. Продължава проучването на Твърдишка Стара планина от колегите: Еким Бончев, М. Йорданов, Г. Мандов, Н. Йолкичев, Прокопи Пиронков и специалистът Стоян Стоянов. Провежда се учебната практика по геоложко картиране с тогавашния III курс (выпуск 1971 – Московска 1997) геолози и геохимици в областта на Есканския навлак. М. Йорданов (1969) публикува научно-популярна статия върху Произхода на Искърския пролом, където има и негови оригинални разсъждения. А година по-късно изнася лекция пред радио София върху земетресенията и какво да правим по време на това катастрофално природно явление. Работата на същия колектив в Твърдишка Стара планина продължи и през следващите лета. В рамките на катедрата С. Московски започна да чете лекции по „Аерофотогеология“ към курса по „Геоложко картиране“. Излиза статията на М. Йорданов и др. (1971) върху Задбалканския дълбочинен разлом в раздела за Главните разломи в България; М. Йорданов участва и в написването на раздела за Средногорската тектонска зона (Бояджиев и др. 1971) в сборника Тектонски строеж на България, на който сборник проф. М. Йорданов е един от заместник отговорните редактори.

През 1972 г. проф. Йорданов заминава за Куба, но след 11 месеца се завръща преждевременно по здравословни причини. Излиза от печат колективната статия с колеги от Пловдивския университет, в която се разглеждат някои особености на ургонските варовици западно от р. Златна Панега (Йорданов и др. 1972).

През 1975 г. излиза от печат колективната статия с основно участие на М. Йорданов (Бончев и др. 1975) в която се дава нов поглед върху геоложкия строеж на Балканския въглищен басейн (Балканбас).

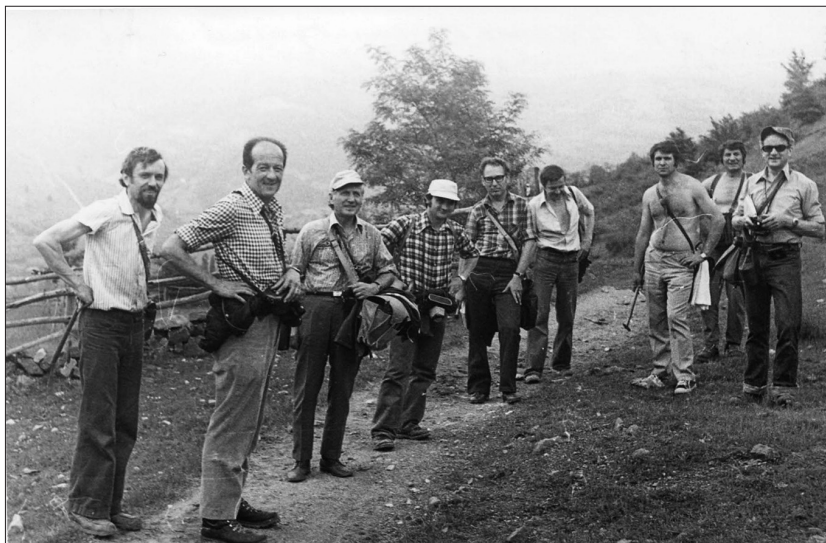
В периода 1976–1977 г. Московски и Йорданов са включени в проблем IX на многостранното сътрудничество между академиите на науките на социалистическите страни в група 3-2 „Тектонски режим в епохите на олистостромообразуването“, като същата година участват в геоложките екскурзии в Грузия, Азърбейджан и Армения във връзка с работата на тази група – срок 1 месец. През този период излиза от печат в списанието на Българското геологическо дружество кратката му статия върху проблема за гравиталитите в България – произход и причини за тяхното образуване. През 1977 г. проф. М. Йорданов започна проучването на гравиталитите в миоцена на СЗ България. По случай навършване на 60 години той е награден с орден „Кирил и Методий“ – I степен. На следващата 1978. Йорданов бе за 15 дни в ГДР за участие в опис-

тостромната група (в Рудните планини, Харц и Тюрингия. Същият проучва, освен в СЗ България, и в Лозенската планина пак във връзка с олистостромообразуването. Работата в тази област продължава и през следващите години. През 1979 г. С. Московски и М. Йорданов са за 15 дни в Румъния за участие в работата на олистостромната група към многостранното сътрудничество (Южните Карпати и Апусените) (фиг.12), а през 1980 г. Олистостромната група проведе своята поредна среща в България за 15 дни (фиг. 13). Теренните наблюдения се извършват в Сливенско, Котелско, Средна гора, Централните Родопи. Заедно с Е. Коюмджиева М. Йорданов докладва пред делегатите за връзката между олистостромообразуването през миоцена с тектонските движения в Северозападна България. Като резултат от научно-проучвателската работа в региона М. Йорданов и полякът А. Мушински (1980) публикуват данни за възрастта на плагиориолитите в Лозенската планина. На следващата 1981 г. С. Московски и М. Йорданов посещават Чехословакия за 15 дни в Източните Карпати, по тема 3–2 – олистостромната тема. През тази година Малешко Йорданов навърши 65 години.

През 1983 г. проф. кгмн Малешко Канев Йорданов се пенсионира, като през периода 1982–1983 г. е ръководител на Катедрата по динамична и исторична геология. Въпреки че бе излезнал в пенсия, той редовно посещава катедрата и участва в нейния научен живот, както и в живота на Българското геологическо дружество.

Фиг. 12. Отдых по време на маршрут в Родопите: първи ред от дясно – Х. Пимпирев, Ж. Иванов и М. Йорданов; втори ред от дясно – С. Московски
 Fig. 12. Rest during geological track in the Rhodopes mountains: First row – from right – H. Pimpirev, Zh. Ivanov, M. Yordanov; second row from right – S. Moskovski

Фиг. 13. 1979 г. – в Южните Карпати с колеги: трети от ляво – проф. М. Йорданов и 5 доц. С. Московски
Fig. 13. 1979 – in the South Carpathians with colleagues: Third from left is Prof. M. Yordanov and 5-th doc. S. Moskovski

През 1993 г. Българското геологическо дружество проведе традиционната геоложка екскурзия свързана с Деня на геолога в любимата на професор д-р Малешко Йорданов Лозенска планина. Председателят на дружеството ст.н.с. д-р Никола Зидаров го помоли той да я ръководи научно, предложение което бе прието от професор Малешко Йорданов. Председателят на БГД откри в с. Долни Лозен екскурзията с кратко слово, в което благодари на проф. д-р М. Йорданов за неговото участие в тази екскурзия и си спомни, че през далечната 1957 г. той самият, като студент, е участвал в практиката по Геоложко картиране, проведено по тези места, живейки и ношувайки на пода на училището в с. Долни Лозен. Зидаров си спомни и как са сдавали зачета по този предмет в китния двор на Германския манастир. След това проф. М. Йорданов поведе участниците през Лозенската планина, като бе изминат маршрута от феномена „Тройката“, покрай вр. Полаврак, до манастира „Св. Спас“ и от там до с. Долни Лозен, където групата посети и разгледа уникалната минералогическа сбирка, направена от Димитър Стоянов и помещаваща се в неговия дом в Долни Лозен. Проф. Йорданов показа учудващо добри физически качества.

Семейство. М. Йорданов се е оженил за своята студентка Маргарита Христова, която, като студентка II курс се е разболяла от белодробна туберкулоза и е напуснала следването. М. Йорданов е положил много грижи за нейното оздравяване и по-късно те са се оженили. Тя е работила като лаборант в лабораторията по Литология в Геологическия институт при БАН, където се е и пенсионирала. Имат син Борислав (1951–2014), който е станал геолог-картиро-

вач (випуск 1978 – Московска 1997) и е работил предимно в Родопите. Дъщеря им Деляна (1959–1997) е работила в ГПЛИ София.

На 27 април 1997 г., на връх Великден, след кратко заболяване, професор д-р Малешко Канев Йорданов почина в София.

Извадка от Некролога на БГД за него:

„Животът и всеотдайната дейност на професор д-р Малешко Йорданов са свързани със Софийския университет и с Българското геологическо дружество. Той беше между най-добрите геолози от златното поколение, оставяйки трайна следа с приносите си по геологията и тектониката на България и особено на Знеполието, Лозенската планина и Източна Стара планина и с проучването на крупни национални хидротехнически и строителни обекти. Професор Малешко Йорданов бе сърдцат, съсредотечен и предан радетел на родната геология и на Българското геологическо дружество, всеотдаен и почитан учител на студентите и истински приятел на колегите си в аудиторията, в планината, в заседателната зала и просто на улицата, уважаван и обичан от всички. Той остави спомен и пример в сърцата на своите ученици, колеги и приятели. Те скърбят за него и изразяват искрените си съболезнования на членовете на осиротялото му семейство“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В научния и творчески живот на проф. М. Йорданов има няколко периода в които той се е занимавал основно с някои дейности: 1) В периода 1939/1940–1946 се е занимавал предимно с преподавателска дейност в университета; 2) През периода 1946–1950 година участва активно в проучването на геологията на редица, различно големи язовира; 3) 1951 г. М. Йорданов, съвместно с Хр. Спасов проучват Преславската планина и той посочва места за сондажи. Един от тях е дал минералната вода при р. Враня, където се появи по-късно Търговищкия курорт. 4) 1952–1969–1971 – участва в геоложки проучвания на Твърдишка Стара планина, в резултат на което правят ново тълкуване на геологията на Балканбас; 5) 1955–1961 – проучва и води практика по геолошко картиране в Лозенската планина; 6) 1956–1959 – проучва западната част на Котленската планина; 1958–1965 – работи като научен консултант на картировачни отряди предимно в Северозападна България, като в резултат на това задава първия сондаж край Чирен, който дава газ; след смъртта на проф. Д. Яранов (14.08.1962) го замества в съставянето и изработването на тектонската карта на България; 7) 1972 г. – Заминава на полева работа в Куба; 8) 1976–1982 – активно работи върху проблемите на гравиталитите (олистостромите) и връзката им с тектонските явления в международната тема между академиите

Фиг. 14. Среца през 1974 г. с випуск 1954 (личен архив на доц. д-р Татяна Тодорова-Кунчева)
Fig. 14. Meeting in 1974 with graduates 1954 (personal archives of Doc. Dr. Tatiana Todorova-Kuncheva)

на науките на социалистическите страни в група 3–2 „Тектонски режим в епохите на олистостромообразуването“.

През целия си живот като геолог проф. Малешко Йорданов активно води упражнения и чете лекции на студенти геолози, географи, биолози и др. и не прекъсва своите връзки със студентите – които обучава в дадения момент или са му били студенти преди 30–40 и повече години (фиг.14).

БЛАГОДАРНОСТИ

Изказваме сърдечните си благодарности на колегата д-р Чавдар Начев, Директор на НМ „Земята и хората“, който, още същия ден, когато му депозирахме по електронен път, молбата за достъп до съхраняваните в архива на музея материали от архива на проф д-р Малешко Йорданов, даде своето съгласие безвъзмездно да ги ползваме. Изказваме и своята голяма благодарност на г-жа Милена Христова, завеждащ архивата, която ни изпрати по електронен път веднага материалите от архивата на проф. М. Йорданов. Изказваме и голямата си благодарност на г-жа Денка Янакиева, която много активно ни помогна, като мобилизира рода на проф. Йорданов за издирване на допълнителни материали, свързани с неговия живот.

БИБЛИОГРАФИЯ НА ПРОФ. МАЛЕШКО ЙОРДАНОВ

Атанасов А., С. Богданов, С. Бояджиев, И. Боянов, Ст. Бресковски, Б. Връблянски, Хр. Дабовски, П. Даракчиев, Дачев, Ст. Димитров, М. Йорданов, И. Кънчев, Д. Кожухаров, В. Костадинов, И. Петков, П.

- Попов, С. Савов, И. Станев, Г. Чешитев, Д. Чунев. 1965. *Тектонска карта на България в М. 1:200 000*. Ред. Й. Йовчев, А. Атанасов, Ст. Богданов, С. Бояджиев, И. Боянов, М. Йорданов, И. Кънчев, С. Савов, Г. Чешитев. ГУГОЗН, София.
- Атанасов А, С. Бояджиев, М. Йорданов, С. Богданов, Г. Чешитев. 1966. Принципи и методика составления и содержания тектонической карты Народной Республики Болгарии масштаба 1:200 000. – *Геотектоника*, 6, 21–30.
- Белмуस्ताков Е., Х. Спасов, Ц. Цеков, М. Йорданов. 1957. *Введение в геологията*. С., Наука и изкуство, 308 с.
- Бончев Е., М. Йорданов, Е. Белмуस्ताков. 1951. Бележки върху навлачната тектоника на северните Родопски склонове. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 1, 83–94.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, Ст. Зафиров, М. Йорданов, Х. Спасов. 1955. Върху една особеност в тектониката на Твърдишка Стара планина. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 3, 101–113.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов, Ю. Караголева. 1957. Главните линии в геоложкия строеж на Предбалкана между долината на Янтра и Черно море. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 5, 3–78.
- Бончев Е., М. Йорданов, Г. Мандов, П. Пиронков, С. Стоянов. 1975. Нов поглед върху геоложкия строеж на Балканския въглищен басейн. – *Геотект., тектонофиз., геодинам.*, 2, 27–52.
- Бояджиев С., Б. Връблянски, Х. Дъбовски, М. Йорданов, И. Кънчев, И. Петков, С. Савов, И. Станев, Г. Чешитев, Д. Чунев. 1971. Средногорска тектонска зона. – В: *Тектонски строеж на България*, 340–385.
- Гловни М., М. Йорданов. 1962. Ръководство за физикогеографски и геологически наблюдения по време на походи и пътувания. София, М-во на просв. и културата, Библиотек. Млад турист. №3, 28 с.
- Йорданов М. 1950. Геология на Знеполието. Дисертация представена на Природо-математическия факултет при Софийския университет за добиване титлата Доктор по Естествените науки. – *Год. Соф. Унив., Природо-математически факултет*, 46, 1949–1950, 3 *Естествена история*, 49–93, 1 геол. к., 1 тект. ск., 1 табл. проф.
- Йорданов М. 1951. Геология на Знеполието. – *Геол. Балканите*, 4, 2–3, 1–49.
- Йорданов М. 1951. Геология на Черногорието (Брезнишко). – *Изв. Геол. инст. БАН*, 1, 17–32.
- Йорданов М. 1957. Геология на западната част от Котленската планина. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 5, 79–112.
- Йорданов М. 1959а. Бележки върху тектониката на Есканската област от Централна Стара планина. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 7, 201–217.
- Йорданов М. 1959б. Върху конвергентността на тектонските структури в Лозенската планина. – *Год. Соф. Унив., Биол.-геол.-геогр. Фак.*, 52, 2, Геол., 87–94.
- Йорданов М. 1962. *Исторична геология и геология на България*. Кратък курс. С., Наука и изкуство, 235 стр.
- Йорданов М. 1962. Чарлз Ляел. – Сп. *Природа и знание: Сп. Бълг. Природозн. д-во*, 15, 2.
- Йорданов М. 1965. Мадара. В: *Путеводител екскурсий*, А., VII-ой Конгр. КБГА, София, 87–89.
- Йорданов М. 1966. Върху тектониката на Лозенската планина. – *Год. Соф. Унив., Геол.-геогр. Фак.*, 59, 1, Геология, 93–131.
- Йорданов М. 1969. Произход на Искърския пролом. – *Природа и знание: Сп. Бълг. Природозн. д-во*, 21, 2, с. 39.
- Йорданов М. 1976. Гравителити. – *Сп. Бълг. Геол. д-во*, 37, 3, 332–333.
- Йорданов М., М. Атанасова-Делчева, Х. Димов, С. Кафеджиев. 1972. Върху някои особености на ургонските варовици западно от р. Златна Панега. – *Научни тр. Пловдивския университет*, 10, 2, 195–207.
- Йорданов М., П. Даракчиев, А. Атанасов. 1963. Главните черти тектонического строения Северо-Восточной Болгарии. В: *Доклады КБГА, V съезд, Бухарест, 1961*.
- Йорданов М., А. Мушински. 1980. Бележки върху възрастта на плагиориолитите в Лозенската планина. – *Год. Соф. Унив., Биол. Геол.-геогр. Фак.*, 72, кн. 1, Геол., 97–100.
- Йорданов М., Й. Минчева-Стефанова. 1960. *Геоложки екскурзии*. С., Народна просвета, 264.
- Йорданов М., Н. Попов, Г. Мандов, Сл. Недялкова. 1960. Предварителни бележки за геоложкия строеж на средната част от Врачанската верига. – *Год. Управл. Геол. проуч., отдел А*, 10, 97–108.
- Йорданов М., Н. Попов, Сл. Недялкова. 1961. Върху тектониката на Врачанската верига. – *Сп. Бълг. Геол. д-во*, 22, 2, 205–216.
- Йорданов М., Н. Попов, Г. Мандов, Сл. Недялкова, М. Бецов, М. Христанова. 1962. Върху геологията на Предбалкана между Огоста и Веслец. – *Год. Соф. Унив., Биол. Геол.-геогр. Фак.*, 55, кн. 2, Геол., 47–74.
- Йорданов М., Х. Спасов. 1955. Принос към стратиграфията на юрата при с. Стража, Търговишко. – *Изв. Геол. инст. БАН*, 3, 115–142.
- Йорданов М., И. Станев, Д. Чунев. 1971. Главни разломи в България. Заббалкански дълбочинен разлом. – В: *Тектонски строеж на България*, 419–424.
- Йорданов М., Д. Чунев, И. Станев. 1965. Кратка характеристика Забалканского глубинного разлома между селом Маглиж и государственной границы с Югославией. – *КБГА, VII конгресс, София, Доклады*, ч. I, 33–39.
- Йорданов М., В. Ялъмова. 1984. Еволюция на континентите. – *Учителско дело*, 5 май 1984.

- Попов Н., С. Савов, М. Йорданов. 1964. Бележки върху границата плиоцен-плейстоцен в Бургаско. – *Год. Соф. Унив., Геол.-геогр. Фак.*, 57, кн. 1, Геол., 283–288.
- Мандев, П., М. Йорданов, П. Гочев, В. Вычев. 1965. Преславская антиклиналь. –В: *Путеводитель экскурсий*, А., КБГА, VII-ой Конгресс., София, 79–85.
- Цекон Ц., М. Йорданов, Е. Бончев. 1966. *Геология* (за биолози и геофизици, студ. от Соф. Унив.). С., Наука и изкуство, 308.
- Spassov Ch., M. Jordanov. 1968. Notizen über die Penkjoevci-Derke im Gebiet des Dorfes Penkjoevci. – *Юбилеен Геол. сборник*, БАН, 179–182.

Производствени доклади

- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1947^а. Геоложки проучвания на Свогенския въгленосен басейн.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1949^а. Геоложки проучвания на язовир „Васил Коларов“.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1949^б. Геоложки проучвания на язовирите в Местността Беглика.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1949^в. Геоложки проучвания на язовир Малък Искър при с. Караш, Врачанско.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1950^а. Геоложки проучвания на язовир Батак.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1950^б. Геоложки проучвания на язовирите по р. Вьча.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов. 1950^в. Геоложки проучвания на язовир Исперихово.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов, П. Мандев. 1951^а. Геоложки проучвания на фосфорити в Тетевенския Предбалкан.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов, Ст. Зафиров, Хр. Спасов. 1952^а. Геоложки проучвания на средната част на Балканския въгленосен басейн.
- Бончев Е., Е. Белмуस्ताков, М. Йорданов, Г. Чешитев, Х. Спасов, М. Куртева, М. Даскалова. 1953. Геоложки проучвания на Североизточна България с оглед на белязване на структури за търсене на нефт и газ.
- Йорданов М., В. Трошанов. 1954. Доклад за проучване на поверителен обект. 1954.
- Йорданов М. 1955. Седем доклада за проучване на малки язовири.
- Попов Н., М. Йорданов (научен ръководител), Г. Мандов, С. Недялкова, М. Бецов, М. Христанова. 1959. Геоложки проучвания на Врачанския Предбалкан.

ЛИТЕРАТУРА

- Московска И. 1997. Списък на завършилите специалност Геология в СУ „Св. Климент Охридски“. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 124–138.